

Musikk som kulturarv i Norge – antologi 2027

Musikk har alltid vært en del av menneskers liv, forestillinger og handlinger. Og musikken har alltid inngått i museenes og andre kulturarvsaktørers samlinger og praksiser. Musikk som kulturarv utgjør et komplekst faglig, kulturelt og sosialt felt med mange ulike praksiser, tradisjoner og forståelsesmåter, og med stor betydning for kulturell selvforståelse og individuell identitetsdannelse. Likevel har det ikke vært gjort noe forsøk på å gi et samlet overblikk over musikk som kulturarv i Norge eller hvordan musikk er representert i museer og andre norske kulturarvsinstitusjoner. Det finnes heller ingen nasjonale kulturpolitiske føringer for forvaltning av musikk som kulturarv. Tilsvarende har et museologisk perspektiv på musikk som estetisk, sosial, materiell, immateriell og digital kulturarv langt på vei vært fraværende. Musikkinteresserte, museumsansatte og forskere mangler dermed et begrepsapparat for å forstå fortidens og samtidens kulturarvsprosesser – såkalt *kulturarvifisering* – av musikk.

På denne bakgrunn har nedenstående redaksjonsgruppe tatt initiativ til utarbeiding av en fagantologi (arbeidstittel *Musikk som kulturarv i Norge*). Boka tenkes utgitt i anledning av 75-årsjubileet for opprettelsen av Ringe Musikkmuseum, 1952–2027.

Utgivelsens hovedmål er å:

1. Plassere musikkmuseer og ulike musikksamlinger i Norge som institusjoner og aktører i arkiv-, biblioteks-, museums- og samlingslandskapene historisk og i dag
2. Belyse musikk som kulturarv i Norge med utgangspunkt i ideer, materialiteter, praksiser og teoretiske perspektiver blant ulike individer, grupper og institusjoner
3. Være et bidrag til pensumlitteraturen på relevante museologiske og kulturarvsstudier samt musikk- og kulturhistoriske studier på universitets- og høghskolenivå

Det overgripende temaet for antologien er bredt og mangefasettert, og kan omfatte alt fra eksempler på egen praksis til teoretiske refleksjoner om kulturarv og musikk. Redaksjonen foreslår her noen undertemaer og sammenhenger som inspirasjon for manusforslagene. Aktuelle tema inkluderer dermed, men er ikke begrenset til, følgende tema og perspektiver:

- Institusjoner og eierskap: Museer, arkiver, biblioteker, komponisthjem, opplevelsessentre, religiøse institusjoner, universiteter og høyskoler
- Musikkutøvere, arkivdannere og musikkdiskurs: Musikere, arrangører, produsenter, festivaler, anmeldere, medier

- Amatør- og frivillig virksomhet: Samlere, foreninger, fankultur og crowdfunding, kor og korps
- Forskning og fagutøvelse: Edisjon, organologi, instrumentmakere og -konservatorer, musikkhistorie, musikketnologi og musikkmuseumologi
- Teknologi og hierarki: Forvaltningsregimer og -systemer, internett og digitalisering
- Kanoniseringsprosesser, identitetsbygging, marginalisering
- Handel og kommodifisering: Reproduksjon, internasjonalisering, merkevarebygging
- Museumsformidling og -pedagogikk: Konserter, utstillinger, samskaping og demokratisering
- Helse og spiritualitet: Musikkterapi, demensomsorg, trosliv og minnearbeid

Redaksjonen ber innsenderne, når det er relevant for den enkelte undersøkelsen, å belyse perspektiver som synliggjør mangfoldet i kulturarvifiseringen av musikk i Norge historisk og i dag, herunder ulike minoriteter, urfolk og interessegrupper. Videre ber vi dere reflektere over hvilke relasjoner og kontekster som er mest avgjørende for et gitt tema eller fenomen; som forholdet mellom det lokale, det nasjonale og det nordiske (f.eks. offentlige musikk institusjoner) eller mellom det lokale og det internasjonale (f.eks. internettbaserte musikkfora).

Det inviteres til innsending av foreslåtte artikkelbidrag i form av synopsis på inntil 300 ord. Redaksjonen forbeholder seg retten til å vurdere de innkomne forslagene relevans for antologien. Vennligst angi om du ønsker å få artikkelen fagfellevurdert.

Hovedartikler bør ikke overstige 50.000 tegn, inkludert mellomrom og fotnoter. Det åpnes også for kortere artikler, for eksempel case-studier, på 10–20.000 tegn (se forfatterinstruks for mer informasjon). Vennligst angi om du tenker å skrive en hoved- eller kortere artikkel.

Boka utgis av Museumsforlaget. Publikasjoner er avhengig av oppnådd ekstern finansiering.

Frist for innsending av synopsis: 25. august 2025. Frist for første gangs innsending av artikler: 2. mars 2026.

Med vennlig hilsen redaksjonen:

Mattias Bäckström (NTNU Kulturminneforvaltning), Arnfinn Stendahl Rokne og Annabella Skagen (Norges Musikkmuseum – Ringve og Rockheim)

Vedlegg: Forfatterinstruks